

strækkeligt, og saalænge der altsaa ikke forelaa noget alvorligt Forsøg paa at komme til Enighed fra anden Side, forekommer det mig, at der ikke var nogen Anledning til for denne Side at undersøge, hvad der egentlig er det almindste Maal, man kan nøies med med Hensyn til det paagjældende Diemeds Opnaaelse. Saa stiller man sig paa et principielt Standpunkt og siger: Det og det er i og for sig det Bedste, og det fastholde vi. Men anderledes stiller Forholdet sig, hvor der foreligger et alvorligt Forsøg paa at komme til Enighed. Ja, saa stiller Sagen sig ganske vist saaledes, at man undersøger: Hvor langt kunne vi forvare at gaa ned? Hvad er det Allermindste, vi kunne nøies med? Det er jo en Ting, som gjentager sig paa alle Omraader. Jeg skal henvise til Lønningsstillæget. Principet der er naturligtvis, at Alle burde komme ned, men naar det skulde være, kunde vi gaa ned til den gamle Grændse. Paa samme Maade anlager jeg, at Forholdet stiller sig her, naar Spørgsmaalet er, om vi kunne enes om at faae en brugelig Straffelov. Vi maa da se paa, hvad der er det Allermindste, man kan nøies med, og Udtrykket derfor foreligger i dette Lovforslag. Men naar dette er de Militæres Synspunkt, forekommer det mig, at man fra en Lægmands eller et juridisk Synspunkt kun kan være glad ved, at man har saa lidt som muligt af, hvad man kalder egentlige militære Straffe, og at man derfor med en vis Glæde ser, at de særlige Straffe, som der tidligere var Tale om, nu ere forsvundne. Der har af det ærede 4de Medlem for 1ste Kreds (Carstensen) og det ærede 6te Medlem for 1ste Kreds (Blom) været antet over, at der var for lidt Duft af Krudt og Svand i dette Lovforslag, og at Lovsproget ikke var saa tiltalende som i den gamle Lov. Ja, jeg tror, at det kommer af, at til en vis Grad er dette Lovforslag blevet mere borgerligt, mere ligt den almindelige Straffelov end de gamle militære Love, hvor Alting gik ved at „gaa under Rjælen“ og „arquebuseres bagfra“. Og forsaavidt de Militære ikke søle sig saameget tiltalte deraf, vil dog den almindelige borgerlige Bevidsthed søle sig mere tiltalte af disse Love end af de gamle drakoniske Straffelove. Hvad isørigt angaar Spørgsmaalet om den Straf, der særligt har været omtalt, Bøiestrafen, da skal jeg ikke komme videre ind paa den. Jeg har angivet det Synspunkt, hvorfra jeg betragter den, og jeg kan ikke se, at det ærede Medlem for 1ste Kreds gik ud fra et andet Standpunkt, vi ere enige om, at anvende den saa langt, som det er nødvendigt, Spørgsmaalet er, hvor og hvornaar det er nødvendigt, det overlader jeg til de militære Myndigheders Skjøn. Om den er tilstrækkelig intens og kortvarig, er ligeledes Noget, de militære Myndigheder maa bømme om, ere de fornøjet med den, har jeg fra mit Synspunkt Intet at indvende

mod den. Naar det er blevet sagt, at den er vanærende, saa vil jeg dog fremhæve, at Det er Spørgsmaalet om, hvorledes den almindelig opfattes, et Andet er, hvorledes Lovgivningen stiller sig, og der vil jeg gjøre opmærksom paa, at Lovgivningen ikke lægger Vægt paa, hvorledes Straffen er, men paa hvorledes Handlingen er. Det, det kommer an paa i mangfoldige Forhold, er, om man har gjort sig skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling, men der lægges ikke Vægt paa, hvorledes Straffen er, og forsaavidt maa jeg fastholde, at fra et almindeligt Lovgivningssynspunkt kan der egentlig ikke være Tale om at betragte denne Straf som vanærende; det kommer ganske an paa fra et almindeligt Synspunkt, hvad det er for en Handling den er idømt for.

Der er et Par enkelte Punkter, som ere berørte i Debatten idag, om hvilke jeg vil tillade mig et Par Bemærkninger. Den ærede 1ste Landssthingsmand for 11te Kreds bemærkede med Hensyn til § 49, at den gav en Regel om, at Børn mellem 10 og 15 Aar kunne straffes, selv om den i Loven fastsatte Straf ikke overfliger simpelt Fængsel. Om man i Militæretaten benytter Børn paa 10 Aar, er et Spørgsmaal, jeg ikke skal indlade mig paa; men Bestemmelsen om Straffen er motiveret ved, at ifølge den almindelige borgerlige Lov er Betingelsen for, at de kunne straffes, at Straffen vilde være mere end simpelt Fængsel. Af Hensyn til den militære Disciplin bestemmes det her, at de i Militæretaten skulle kunne straffes, selv om denne Betingelse ikke foreligger. — Med Hensyn til de Sekondlieutenanter, som den ærede Krigsminister omtalte, skal jeg ganske vist ikke lægge Vægt paa det Punkt, jeg gjorde kun den almindelige Betragtning gjældende, at det i og for sig ikke var Bestillinger, hvorom der her var Tale, og at det altsaa er mindre rigtigt at bømme til Bestillingens Fortabelse. Man kunde jo med Hensyn til dem anvende en lignende Regel som f. Ex. i § 41, hvor der staar Tale om Personer, som vilde have forstyldt Bestillingens Fortabelse, men hvor Straffen efter Stillingens Bestaafenhed ikke kan anvendes, og hvor der bliver Tale om en anden Straf. Det er imidlertid et Punkt, jeg fremhæver af Hensyn til det almindelige Synspunkt, ikke fordi jeg tillægger det nogen overordentlig praktisk Betydning. Den ærede 6te Landssthingsmand for 1ste Kreds (Blom) saavne en almindelig Bestemmelse som den, der fandtes i det gamle Krigsartikelsbrev. Jeg tror, at der findes en, der svarer dertil, idet der gives den almindelige Regel: „Den, som handler imod, forsømmer eller i alt Fald ikke med den tilbørlige Nøagtighed efterkommer de ham efter almindelige Reglementer og Anordninger Krigsøefnet vedkommende efter særlige Forstrifter eller ifølge Forholdets